

POORTAOL

GRATIS VESTINGKRANT VOOR EN DOOR BEWONERS VAN DE VESTING WOUDRICHEM
REDACTIE: DAALDERSTRAAT 4 ▼ 4285 AV WOUDRICHEM ▼ info@woudrichemvesting.nl ▼ JAARGANG 21 ▼ 6 MAART ▼ 2023

HOT NEWS:
LITERAIR CAFE VANAF SEPTEMBER
WEER TERUG IN DE TEERKAMER.
WELKOM TERUG IN DE VESTING!

TOEKOMSTIGE FUNCTIES ARSENAAL
HEEFT BREED DRAAGVLAK. ZOEKEN
NAAR MIDDELEN GESTART. PAKT DE
GEMEENTE DE REGIE & HOOFDROL?

ZOWEL HET VEER OP D'N BOL ALS
DIE VAN BOVEN 'T GAT ZIJN KLAAR
VOOR DE TOEKOMST. LAAT DE
ZOMER MAAR KOMEN.

CORRIE'S HOEKSKE IS DE NIEUWE
NAAM VOOR DE ENIGE KROEG DIE
WE NOG IN DE VESTING HEBBEN. WE
WENSEN HAAR HEEL VEEL SUCCES!

COLUMNIST CD VOLGT AB OP. IS
MAAR EEN TUSSENPAUS. WANT WE
HEBBEN MEERDERE IJZERS IN HET
VUUR. OOK QUA JOURNALISTEN.

☉ SCHOULDERS ONDER MULTIFUNCTIONEEL ARSENAAL ☉

Het advies om van het Arsenaal een multifunctioneel bezoekerscentrum te maken, wordt omarmd door betrokken partijen. Er is nog een lange weg te gaan maar het brede draagvlak is hoopvol.

Na een duurzame verbouwing presenteert het Arsenaal boven de geschiedenis van de vesting, inclusief de historie van de riviervisserij. Beneden is plaats voor het verhaal van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en kan de VVV toeristen verwijzen naar Loevestein en het Biesboschmuseum. Bezoekers kunnen er een lichte lunch nuttigen en voor bewoners heeft het Arsenaal een huiskamerfunctie (buurthuis).

Zo ziet het toekomstige Arsenaal er volgens adviesbureau Lysias uit. Het bureau ging in opdracht van het Visserijmuseum in gesprek met inwoners en diverse organisaties en kwam tot de conclusie

dat er een breed draagvlak is voor een multifunctioneel bezoekerscentrum. Inmiddels heeft het bestuur van het Visserijmuseum, dat eigenaar van het pand is, vestinggenoot Nico Kersten

binnengehaald als nieuw bestuurslid om het traject te begeleiden. Kersten ontmoet veel enthousiasme en is vol goede moed. Dat betekent niet dat het centrum snel een feit is. Het adviesbureau schrijft dat

de realisatie van een bezoekerscentrum "zonder een financiële bijdrage van de gemeente en de provincie vrijwel niet mogelijk is."

Als de gemeente en provincie over de brug komen, gaat een kwartiermaker aan de slag met de uitwerking van het plan, inclusief een bouwkundig en een duurzaamheidsonderzoek. Begin 2024 kan er een concreet plan liggen. Daarna moet het pand helemaal worden geïsoleerd en worden verbouwd met behoud van de architectuurhistorische kenmerken. Al met al een forse klus die op z'n vroegst in 2025 geklaard kan zijn.

Lysias zelf noemt het een ambitieus plan maar het kan wel degelijk. Als voorbeelden noemt het adviesbureau het Mauritshuis in Willemstad en het Kruithuis in Den Bosch dat op dit moment wordt omgetoverd tot Vesting- en Watermuseum.

CORRIE'S HOEKSKE SERVEERT OOK LUNCH

Corrie van der Ven uit Brakel is de nieuwe uitbaatster van 't Hoekske. Ze heeft inmiddels de sleutels van het pand en is in afwachting van alle vergunningen inmiddels volop bezig om het pand in te richten.

Vaste bezoekers van 't Hoekske kennen de Brakelse, ze heeft het afgelopen jaar regelmatig mee geholpen op het terras en in de kroeg. "De formule van bruin café blijft, alleen ga ik 's middags ook lunch doen. Daarnaast wil ik de zaak ook nadrukkelijk openstellen voor mensen die bijvoorbeeld hun verjaardag willen vieren. Veel vestingbewoners hebben daar immers de ruimte niet voor." Ook organisaties die vergaderingen willen houden zijn welkom. Haar beiden zonen Bas en Rick zijn trots op hun moeder dat ze het avontuur aan gaat. Omdat ze beiden studeren zullen ze niet veel kunnen helpen. "Hoe ik dat ga oplossen weet ik nog niet. Eerst maar eens de zaak inrichten. Ik krijg wel heel veel positieve reacties van mensen die me kennen. En dat vind ik erg leuk. M'n handen jeuken om aan de slag te gaan." Via Facebook is Corrie's Hoekske te volgen.

NIEUWE HOBBEL BOUWPLAN HOGE MAASDIJK

Omdat het zo slecht gaat met natuurgebieden in Brabant, krijgen bouwprojecten voorlopig geen vergunning. Dit provinciale besluit is een nieuw probleem bij het plan om net buiten de vesting 78 (drijvende) woningen te bouwen aan de Hoge Maasdijk.

Er waren al kritische vragen over de veiligheid van buitendijkse woningen, de financiële haalbaarheid en het effect op de zichtlijnen van het Werelderfgoed en nu komt er een nieuwe hindernis bij. Er mag voorlopig helemaal geen bouwvergunning worden verleend omdat de stikstofdepositie in Natura-2000 gebieden dan nog verder omhoog gaat terwijl die juist drastisch omlaag moet. Door verzuring, bemesting en verdroging blijkt dat bepaalde planten, bomen, insecten en vogels langzaam maar zeker verdwijnen. De Biesbosch is een Natura-2000 gebied maar ook Loevestein, het Pompveld en de Kornsche Boezem.

GERAAKT

De gemeente Altena werd afgelopen week 'verrast' door het provinciale besluit om de bouw op slot te zetten. Wethouder Tanis: "In Altena hebben we uitgebreide woningbouwplannen maar bijvoorbeeld ook ambities op het gebied van duurzaamheid en de aanleg van een bedrijventerrein. We gaan in kaart brengen wat deze uitkomst precies voor ons betekent, welke lopende projecten en welke toekomstplannen hier nu door worden geraakt. Van daaruit gaan we ons buigen over de manieren waarop projecten mogelijk wel gerealiseerd kunnen worden."

Door minder stikstofuitstoot door boeren zou er bijvoorbeeld ruimte kunnen zijn voor bouw. De provincie haalt de bouw pas van het slot als er een stikstofbeleid wordt gevoerd dat echt zoden aan de dijk zet.

NO_x

WARME DEKEN VESTING

Voor vragen en informatie over verduurzaming van uw huis, kunt u 14 maart om 20.00 uur terecht op de Hoogstraat 21a.

'Warme deken Woudrichem' is een bijeenkomst over zonnepanelen, dubbel glas en andere besparingsmaatregelen op energie. Over 8 maanden begint de winter alweer en dit keer zonder prijsplafond voor de energierekening.

Uitnodigingen zijn inmiddels huis-aan-huis en per e-mail verstuurd want iedereen is welkom.

HUISKAMER VAN DE VESTING IS HIER EN DAAR

Het buurthuis is een feit. Met opbrengsten van het literair café is er een vereniging opgericht en vastgelegd bij de notaris. 'Huiskamer van de Vesting' heet de nieuwe vereniging en ze heeft een driekoppig bestuur.

Vanaf nu kan de vereniging ook een subsidie gaan aanvragen en leden werven. Het gaat dan niet om het financieren van huisvesting maar om bijdrages voor activiteiten. De Huiskamer van de Vesting is niet op een vaste plek, want is de ene keer te vinden in de ruimte van de katholieke kerk aan de Hoogstraat, de andere keer bij Ploon, bij Job en Veronique Duyvendak, Corrie's Hoekske of andere horeca. De locatie is afhankelijk van de activiteiten. Op langere termijn hoopt de vereniging een eigen, vaste plek te hebben. In het toekomstscenario van het Arsenaal komt

een huiskamerfunctie voor, maar zolang wil de vereniging niet wachten.

ONTMOETING

De gezamenlijke maaltijden elke maand zijn een groot succes. Deelnemers nemen plaats aan vier lange tafels en wisselen van plek bij het dessert waardoor je in gesprek komt met verschillende vestingbewoners. "Je ontmoet mensen die je ondanks dat ze in de vesting wonen, niet kent", zegt bestuurslid Teuni Bax. De gezamenlijke maaltijden zijn dan ook een blijvertje. Diverse deelnemers hebben aangeboden

om de volgende keer het eten te bereiden in plaats van te bestellen.

Ook de wandelingen worden een vaste activiteit. Het idee is om een thema te koppelen aan de wandeling, in samenwerking met Tante Bethje. Dat kunnen vogels zijn, boeken, water, erfgoed. Heel wat vestingbewoners beschikken over kennis en ervaring die het delen waard zijn. Een derde activiteit is een liederentafel, die staat in de steigers. De vereniging is te bereiken via emailadres huiskamervesting@gmail.com

DOOR
HENNIE NEVEN-ROS

Wandelclub "Marjeu" uit Woerkum. In de jaren '60 liepen ze al vele kilometers door dorpen en steden.

De pahadehen op, de lahanehen in, vooruit met flinke pas...hoera voor wandelclub "Marjeu" uit Woerkum.

"Marjeu" was een onderdeel van het jeugdwerk van de Veste, een afkorting van Mar...griet en jeu...gdwerk. Margriet was de gymnastiek vereniging en Marjeu de wandelclub.

Er was een aantal volwassenen dat de leiding had en al die kinderen in goede banen moesten leiden, wat nog een hele klus was, want de Woerkummers staan bekend als dwars en eigenwijs en dat bleek ook wel weer als tijdens het wandelen de ene helft van de groep linksafging en de andere helft rechtsaf. Je wordt er mee geboren zeggen ze!

De leiding, bestaande uit mevrouw Kool, mevrouw Hartman en meneer van de Put, hadden hun handen vol aan al die jonge wandelaars. Je moest wel luisteren en in de maat lopen hè. Verzamelen deden ze bij "De Veste" op de Hoogstraat en daar kon je ook gelijk opgeven hoeveel kilometer je wilde

Sommige wandelaars waren na tien kilometer compleet versleten en andere gingen gewoon met frisse moed verder... door naar de twintig kilometer.

Je moest wel zelf voor je natje en je droogje zorgen, want dat was te veel van het goede voor de clubkas. Broodje, appeltje en flesje chocomel mee en nog wat lekkers wat je moeder in je tas gestopt had en gaan!

Vervoerd werden ze met een bus van "De Zwaluw" en dat kostte al genoeg nietwaar? Aan het eind van de wandeldag kregen ze een mooie welverdiende medaille en daar deed je het toch allemaal voor.

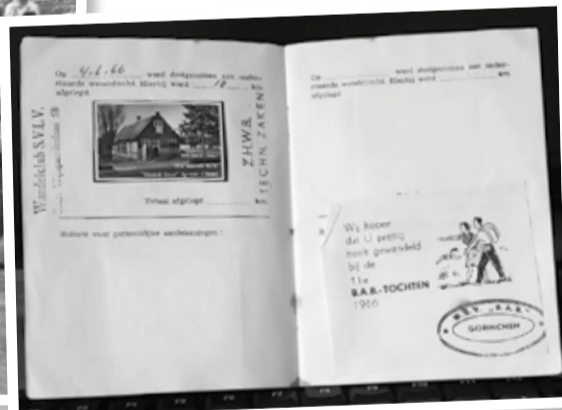

Na elke wandeling kreeg je ook een stempel en een plaatje in je wandelboekje. Dat boekje moest je trouwens ook zelf betalen en dat kostte 30 cent...

In zijn glorietijd had "Marjeu" wel 120 leden, maar in de loop der jaren zakte het aantal terug naar slechts 35.

Heden ten dagen bestaat die hele wandelclub niet meer, zijn de vrijwilligers van toen overleden en is er geen interesse meer onder de jeugd om eens een lekker stukje te gaan wandelen in clubverband. De jeugd wandelt alleen nog met hun vingers over hun telefoonscherm of toetsenbord.

Woerkums hoekske weer bedankt voor de plaatjes en Tini en Corrie voor de foto's.

Het heerlijke voorjaar staat weer voor de deur. De door de werkgroep 'Woerkumse Weelde' gefinancierde en aangeplante stinzebloemen staan weer volop in bloei in de vesting. Tijdens het dagelijkse 'walleke-om' hoor ik een vader tegen z'n dochter zeggen: "Je mag ook die witte en paarse bloemen plukken hoor. Want alleen gele bloemen is niet zo gezellig voor mamma". Als ik de beste man uitleg dat dit de bedoeling niet is, kijkt hij me verbaasd aan: "Die bloemen groeien hier toch vanzelf? Er staat ook nergens een bord dat het verboden is om bloemen te plukken." Verontwaardigd loopt hij door met het kind.

Een bloemetje namens de buurt bij geboorte, ziekte of overlijden is maar een kleine geste en het doet de ontvanger(s) vaak echt goed. Het is een gebaar van medeleven en biedt steun en troost. Het is één van de taken die buurtverenigingen als vanzelfsprekend doen. Medebewoners dus, die als vrijwilligers bij de buurtvereniging dit en andere soort werkzaamheden op zich nemen. Ze zijn haast niet meer te vinden die vrijwilligers. De meeste van ons hebben het te druk, doen al zoveel of denken wellicht dat het prettige samenwonen in de vesting iets is wat vanzelf komt aanwaaien.

Misschien moet er toch een bord komen met verboden bloemen te plukken. Een bord voor de 'vrijwilligers geboden' bestaat helaas niet. Een bord voor de kop well!

CD

TERRAS BIJ BOVEN 'T GAT

Tussen de 'huskes' van Boven 't Gat zijn de tegels opgehaald en het terras aan de voorzijde is nu helemaal betegeld. Het team is klaar voor een nieuw seizoen waarin weer meer dan veertigduizend mensen zullen worden overgevoerd naar Loevestein en terug.

Voorzitter Aart Geurtsen vertelt dat ook de boot en motoren in topconditie zijn. "En we hebben bepaald geen te kort aan bevoegde schippers. Alleen kunnen we nog vrijwilligers voor de horecaken gebruiken. Niet dat we restaurant aspiraties hebben, het blijft een bescheiden en beperkte kaart, maar met het fraaie terras zullen er meer mensen een bakkie komen doen."

ELEKTRISCH
Ook wil het bestuur meer gaan verduurzamen en heeft het plannen voor de aanschaf van zonnepanelen. "Een nieuw schip met elektrische aandrijving

staat ook hoog op de verlanglijst. Maar dat wordt nog even doorsparen. Wel willen we op kort termijn een AIS (Automatic Identification System). Het is een navigatiesysteem dat helpt om schepen snel te lokaliseren en te identificeren. Vergis je niet; we zetten jaarlijks een dikke veertigduizend mensen over en ook de beroepsvaart op de Afdammede Maas wordt steeds intensiever. Zo'n AIS maakt de overtocht weer een stukje veiliger."

Het initiatief voor het terras kwam van schipper en duizendpoot Robin. "Door dat we genoeg schippers hebben kan Robin ook andere taken op zich nemen. Het organiseren van het zand, de tegels en het straatwerk was binnen een week klaar," zegt de voorzitter trots.

Geïnteresseerden in de horecaken kunnen zich melden via bestuur@bovenhetgat.nl

BOL GEREED VOOR ELEKTRISCHE VEERPONT

Onlangs werd de ponton van Riveer op d'n Bol verlengd. Deze aanpassing is nodig voor de elektrische veren die deze zomer gaan varen.

"Bijkomend voordeel is dat we bij drukte een dubbele dienst kunnen draaien omdat op de kop de Gorinchem VIII en IX kunnen blijven aanmeren terwijl de nieuwe elektrische veren aan de zijkant met de kop in 'de fuik' varen", vertelt 'veerbaas' Johan Hania van Riveer. Het hele project had nogal wat voeten in aarde. "Er is een speciaal trafostation buiten de poort in Gorkum aangelegd en een snellaadpunt zodat de

twee elektrische veren, de Gorinchem XII en de Altena VI, er kunnen opladen."

WERELDNIVEAU
Toen de Veerdienst Gorinchem de veerverbinding tussen Woudrichem en

Gorinchem in 1994 overnam van pontbaas en vestingbewoner Peter Viveen, verwachtten veel Woerkummers dat dit geen lang leven beschoren zou zijn. "Die houdt het geen half jaar vol", klonk het op d'n Bol. "En dat waren nog de meest

positieve reacties", zegt Hania lachend. De geschiedenis bewijst inmiddels het tegendeel. Onder leiding van Hania groeide de vloot naar zeven schepen, waardoor er meer pontverbindingen en extra diensten zoals de watertaxi bij kwamen.

Inmiddels ligt de lat weer een stuk hoger. "We hebben

de ambitie om de komende jaren de gehele vloot te vervangen voor elektrisch aangedreven schepen. We moesten daardoor als het ware de veerdienst opnieuw uitvinden, want alleen in Scandinavië varen elektrische ponten. Verder nergens in Europa. Gelukkig zit er in onze regio nautische kennis van absoluut wereldniveau. Dus zochten we samenwerking met CoCo Yachts uit Heukelum. Aangevuld met onze praktijkervaring kwamen we uit op een aluminium catamaran: licht, sterk en strak gestroomlijnd. De in Polen gebouwde casco's worden nu in Hardinxveld afgebouwd en komen in juli in de vaart."

Voor de volgende uitgaven zoeken we weer nieuwe sponsors. Neem contact met ons op over de mogelijkheden. info@woudrichemvesting.nl

Redactie:
Ronald van den Ende
Sophie Krale
Monique van de Ven
Cecilia Verhaar

Fotografie:
Sophie Krale
Annemiek van Straten
Ronald van den Ende

Illustratie:
Ineke Becht

Contact:
06-53 20 60 99
info@woudrichemvesting.nl

't Poortaal-archief vind je op www.woudrichemvesting.nl

